

Vaticaan: geen alternatief? Dan zijn huidige coronavaccins moreel geoorloofd

Katholiek Nieuwsblad, 22 december 2020

Als er geen alternatieven beschikbaar zijn, is het moreel acceptabel om coronavaccins te ontvangen die zijn ontwikkeld of getest met behulp van cellijnen die uit geaborteerde foetussen afkomstig zijn. Dat schrijft de Vaticaanse Congregatie voor de Geloofsleer.

Echter, “het geoorloofd gebruik van dergelijke vaccins impliceert op geen enkele manier – en mag op geen enkele manier impliceren – dat er een morele instemming is met het gebruik van cellijnen die voortkomen uit geaborteerde foetussen”.

“Zowel farmaceutische bedrijven als gezondheidsinstanties van overheden worden dus aangemoedigd om ethisch acceptabele vaccins te produceren, goed te keuren, te verspreiden en aan te bieden die geen gewetensproblemen creëren voor de zorgaanbieders of de mensen die gevaccineerd gaan worden”, aldus de Congregatie.

Verheldering

De notitie ‘Over de moraliteit van het gebruik van sommige anti-Covid-19 vaccins’ werd vorige week door paus Franciscus bekeken, die volgens de Congregatie opdracht gaf voor publicatie. Het document verscheen maandag.

Vaccins tegen het nieuwe coronavirus worden inmiddels in sommige delen van de wereld gedistribueerd. Dit leidde tot vragen aan de Congregatie om een leidraad voor het gebruik van vaccins waarbij “in de loop van het onderzoek en de productie cellijnen zijn gebruikt die aan weefsel zijn ontleend dat werd verkregen van twee abortussen die in de afgelopen eeuw plaatsvonden”.

Bisschoppen, katholieke organisaties en experts deden volgens de Congregatie “diverse en soms conflicterende” uitspraken over de moraliteit van het gebruik ervan, wat vragen opriep. Hoewel de Congregatie zelf en de Pauselijke Academie voor het Leven eerder al notities en instructies publiceerden over dit thema, “verlangt deze congregatie enkele indicaties aan te bieden ter verheldering”.

Moreel aanvaardbaar

De Kerk leert dat er verschillende niveaus van verantwoordelijkheid voor medewerking aan kwaad bestaan. Zo is de verantwoordelijkheid van degene die besluit cellijnen van ongeoorloofde oorsprong te gebruiken, niet dezelfde als die van mensen “die geen zeggenschap in een dergelijk besluit hebben”, citeerde de Congregatie een eigen instructie Dignitas Personae uit 2008.

“Als ethisch onberispelijke Covid-19-vaccins niet beschikbaar zijn – bijvoorbeeld in landen waar vaccins zonder ethische problemen niet beschikbaar worden gemaakt voor artsen en patiënten, of waar hun distributie moeilijker is vanwege speciale opslag- en transportomstandigheden, of wanneer verschillende soorten vaccins in hetzelfde land worden verdeeld maar gezondheidsautoriteiten het burgers niet toestaan te kiezen met welk vaccin zij ingeënt worden – dan is het moreel aanvaardbaar om Covid-19-vaccins te ontvangen waarbij cellijnen uit geaborteerde foetussen zijn gebruikt in het onderzoeks- en productieproces”, schrijft de Congregatie in haar nieuwe notitie.

Anders oncontroleerbare verspreiding

Het gebruik ervan is moreel geoorloofd als de “passieve materiële medewerking” met het kwaad van een abortus “waaruit de cellijnen voortkomen, wat degene betreft die het uiteindelijke vaccin gebruikt, ver verwijderd is”

“De morele plicht om zulke passieve materiële medewerking te vermijden, is niet verplicht als er een ernstig gevaar bestaat, zoals een anders oncontroleerbare verspreiding van een ernstige pathologische ziekteverwekker – in dit geval de pandemische verspreiding van het SARS-CoV-2 virus dat Covid-19 veroorzaakt.”

In zo’n geval kunnen “alle vaccinaties die als klinisch veilig en effectief worden erkend, in goed geweten gebruikt kunnen worden, met de zekerheid dat het gebruik ervan geen formele medewerking aan de abortus vormt”.

‘Geen goedkeuring abortus’

De Congregatie benadrukt wel dat dit alles “geen goedkeuring” betekent van abortus, “ook niet indirect”, en dat het “noodzakelijkerwijs verzet tegen deze praktijk veronderstelt van de kant van degenen die deze vaccins gebruiken”.

De Congregatie herhaalde de oproep van het Vaticaan aan farmaceuten en overheden om vaccins te ontwikkelen en gebruiken waarbij überhaupt geen moreel gecompromitteerde cellijnen zijn gebruikt.

Vaccinatie kan worden aangeraden

Wat het vaccineren zelf betreft, is er niet alleen een plicht om de eigen gezondheid te beschermen, maar ook om het algemeen welzijn te bevorderen. Vanuit dat oogpunt kan vaccinatie worden aangeraden als er geen andere manieren zijn om een epidemie te stoppen of voorkomen, “in het bijzonder om de zwaksten en meest blootgestelden te beschermen”.

Wie op gewetensgronden geen vaccins wil ontvangen waarbij in de productie cellijnen uit geaborteerde foetussen zijn gebruikt, “moet zijn uiterste best doen” om besmetting te voorkomen en de gezondheid van anderen niet in gevaar te brengen.

Vaccins beschikbaar maken voor arme landen

Tot slot merkt de Congregatie op dat farmaceuten, overheden en ngo’s een morele plicht hebben om effectieve, veilige en ethisch acceptabele vaccins ook toegankelijk te maken voor de armste landen, “op een manier die niet kostbaar is voor hen”.

Anders wordt dit gebrek aan toegang nog een teken van discriminatie en onrechtvaardigheid “die arme landen ertoe veroordeelt in gezondheids-, economische en maatschappelijke armoede te blijven leven”.